

Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції
«Міжнародні наукові дослідження: інтеграція науки та практики як
механізм ефективного розвитку» - (м. Київ, 24-25 квітня 2020)

Культура і мистецтво

Ю.О Кошева,

здобувач вищої освіти ступеня магістра

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

науковий керівник: **І.С. Коваль,**

викладач кафедри дизайну

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

РОЛЬ ЕКЛЕКТИЗМУ У ФОРМУВАННІ МОДНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В
СУЧАСНІЙ ІНДУСТРІЇ КРАСИ.

Анотація. Стаття присвячена висвітленню сутності та змісту ролі еkleктизму у формуванні модних тенденцій в індустрії краси. Прослідженню формування і змінення моди на зачіски і манікюр в умовах створення попиту на високу моду і появу дому мод.

Виявлення взаємозв'язку моди зачісок з загальним образом на сьогоднішній день, різноманітність і індивідуальність модних тенденцій в одязі, що задають стиль стрижок і укладок, які формують тенденцію моди.

Ключові слова: еkleктизм, модельєр, еkleктизм в зачісках, індустрія моди, модні тенденції, дизайн модного одягу, стильові елементи.

Постановка проблеми. Ототожнення еkleктизму у індустрії моди на межі XX - XXI століть, з відсутністю розподілу елементів образу, таких як зачіска і манікюр, не приділення їм уваги, як головним елементам цілісності композиції. Виявлення головних завдань стиліста візажиста при формуванні актуальних образів.

Попит і привернення уваги масового споживача до нового розвитку ринку індустрії краси і виробництва модного одягу з використанням принципів змішення напрямів творчості, з метою формування нових

художніх образів і стилістичних рішень. Проте, принципи подібної асиміляції досліджені недостатньо, а тому вимагають підвищеної уваги.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналізуючи еkleктизм як поняття сучасної моди взяла до уваги його аналіз як творчого методу в індустрії краси.

Перше, що треба зазначити, роль еkleктизму в галузі моди майже не визначена та не проаналізована в жодному критичному або мистецтвознавчому дослідженні. Однак останнім часом вітчизняні дослідниці Т.Остапенко, Н.Чуприна, Н. Яценко[3] оприлюднили декілька публікацій, в яких визначають його основоположні закономірності і методи застосування в дизайні одягу, а також аналізують принципи та засоби еkleктизму як домінуючого явища у формуванні модних тенденцій в сучасній індустрії моди.

Аналізуючи їх роботу виділила головні думки, роль еkleктизму у формуванні модних тенденцій в сучасній індустрії краси є асиміляцією різноманітних стильових елементів, запозичених із культурних, у тому числі й субкультурних систем, історичних стилів, напрямів мистецтва та архітектури, що мають інше призначення та сенс, з подальшим узгодженням загального композиційного і стилістичного модного образу.

Також при формуванні статті були взяті за основу роботи дослідників історії костюма і моди, які характеризували діяльність провідних дизайнерів і модельєрів як фігури, що панують над смаками і умами народів, творців модного продукту: К. О. Косарева [4], А. Латур [5]. Історію формування основних стильових напрямів, представлених в сучасній індустрії моди ХХ століття проаналізовані й описані К.Блекмен [6], Р.В. Захаржевсько, В.В.Єрмиловою. Порівняльний описовий аналіз понять кітч і еkleктики в моді представлений дослідницьким колективом під керівництвом М. Аксьонової [7].

Мета статті. Відповідно до матеріалу вище, метою даної статті є аналіз ролі еkleктизму як домінуючого явища у формуванні модних тенденцій в

сучасній індустрії моди. Виявлення цілісності створення образу, з урахуванням взаємозв'язку зачіски, манікюру і одягу. Визначення основоположних закономірностей еkleктизму і методів застосування в дизайні образу як продукту індустрії моди.

Виклад основного матеріалу. Перед початком аналізу прояву і зародження еkleктизму звернулася до терміну, та його визначення.

Еkleктизм (еклектика) (від грецьк. *eklektikos* – такий, що вибирає), механічне з'єднання різнорідних, часто протилежних принципів, поглядів, теорій, художніх елементів і т.п.; в архітектурі й образотворчому мистецтві поєднання різнорідних стильових елементів або довільний вибір стилістичного оформлення для будівель або художніх виробів, що мають якісно інші сенс і призначення (використання історичних стилів в архітектурі і художній промисловості 19 ст.) [1, С.1530]

Це дозволило зробити висновок, що «...ідеологічний та естетичний еkleктизм, властивий сучасному простору мистецтва в цілому, і костюма зокрема, дозволяє використання різнорідних сумішей знаків і зіткнення мов, залишаючи за собою право на акт зміни знаків від усвідомленого стандарту до емоційнішого». [2]

Більшість істориків моди зазначають, що еkleктика як стиль одягу сформувалася другій половині ХХ ст. Стиль 70-х років цікавий і унікальний. Величезний вплив на смаки молоді надавали такі субкультури як хіпі, панки, байкери, скейтери. Сама модна зачіска того часу – це розпатлане довге волосся з проділом посередині. Також дівчата в той час вважали за краще носити хвости. Популярні були об'ємні начіси і довгі густі чілки. В нігтьовій індустрії переважувала натуральність.

«Батьками» еkleктики вважають стиль хіпі, а також активну роль в його становленні зіграла молодь, яка протестувала проти традиційних суспільних устроїв. Перші наряди і формування зачісок в стилі еkleктики стали своєрідним викликом моді. Однак дуже скоро вдалі прояви еkleктики

знайшли відображення в модних колекціях та з'явилися на подіумах. Стало зрозуміло, що еkleктика дозволяє уникнути одноманітності.[9]

Протягом всієї історії створення зачісок просліджується вплив культури і костюму. Так волосся виступало допоміжним елементом у створюванні індивідуального образу. Наприклад в епоху бароко були модні високі коміри «жабо» це призводило до зачісок великого об'єму. Вони прикрашалися коштовностями і покривалися капелюшком-беретом.

Вважається, що саме 70-ті роки ХХ ст. поклали початок формуванню еkleктизму як засобу формування модних тенденцій в індустрії моди. Це пояснюється розповсюдженням в моді в цей час рівноправної безлічі стилів і напрямів, кількість яких постійно збільшувалася.

За допомогою цієї різноманітності споживачі отримували можливості не тільки дотримуватися модних канонів, а виражати власну неповторність, обираючи між продуктами моди.

Підсилювалася тенденція на індивідуалізацію моди. Також була неспроможність груп споживачів наслідувати гостро модні тенденції та, як вже зазначалося, бажання саме молодіжної споживачької аудиторії епатувати оточуючих, виражаючи свій протест, зокрема проти пануючих модних тенденцій, що також формувало певний еkleктизм в одязі. Еkleктика стала відправною точкою для інших стилів одягу та дозволила об'єднати в одному образі різні елементи в зачісці і по текстурі матеріали в одязі.

Н. Чуприна та Т. Остапенко зазначають, що мода вже з ХХ ст. підпорядковується принципам трансформації, підкреслюють тенденцію морального старіння одягу як продукту моди і заміщення його новими модними моделями, які незначно відрізнялися від попередніх, але фізично не зношувалися та змішувалися з новими моделями й продовжували й надалі своє існування.

Аналізуючи стан моди, вони відмічають, що в широких колах споживачів масової моди останнім часом активніше зараз виявляється тенденція створення індивідуального модного образу. Основним принципом

при цьому стає принцип комбінування, що відображає різні стильові та функціональні характеристики.

Вони також зазначають, що чим сильніше елементи не поєднуються з позиції стильової, композиційної або колористичної єдності, тим яскравіше вони відображають індивідуальний стиль свого носія. Як висновок, еkleктика в проявах індустрії моди стає розповсюдженою, і виходить за рамки прийнятих канонів.

З іншого боку, модні інновації і створення модних образів всесвітньо відомими Будинками Високої моди, орієнтовані не так відкрито на маркетинговий успіх і фінансове благополуччя. Одним з основних їх завдань, як учасників модного процесу, можна вважати розвиток естетичних властивостей продуктів моди, створення і впровадження модних інновацій, спрямованих, як на формування тенденцій сучасного мистецтва і підвищення загальнокультурного рівня суспільства, так і на виявлення індивідуальних рис споживачів, які нівелюються тиражуванням масового одягу.

У суспільстві масового споживання еkleктика стає прийомом акцентування фрагментарності на протипагу цілісності [3].

Проявами еkleптики в сучасній моді стали такі тенденції як:

1. Поява різних стилів від передових модельєрів, які обіграні цілісно, з використанням постежу чи авангардних зачісок. Це можна прослідити у таких кутюр'є - Йоджи Ямамото, Кензо, Тьєрри Мюглер, Рей Кавакубо.

2. Зміни домінуючої системи проектування: від ансамблю до комплекту, який став відображенням принципу формування індивідуального гардероба споживача, що складався з невеликої кількості одиничних предметів одягу, які поєднувалися між собою (а часто й не поєднувалися);

3. З'явився новий вектор розвитку в моді – проектування і виробництво предметів одягу з максимальною варіативністю стильових рішень і композиційно-декоративним оформленням для розширення можливостей їх комбінаторного використання. Це на сам перед, дозволяло культивувати моду у сьогоденні і поєднувати її з особливостями кожної людини.

4. «Легалізація» кітч (кітч усвідомлено береться за основу провідними дизайнерами під час створення одягу для різних верств споживачів – від haute couture та pret-porte de lux до mass-market і дифузних брендів; такий парадоксальний «несмак» набуває рис ретельно продуманих культурних зразків в роботах В. Вествуд, Ж.-П. Готьє, Т. Мюглера, а також Дж. Гальяно та А. Маквіна [7]. Відмінною рисою їх колекцій стає продуманість і бездоганна сумісність кожної речі в складних ансамблях.

Мода зачісок сьогодні різноманітна і індивідуальна як і модні тенденції в одязі, що задають стиль стрижок і укладок, які подобаються клієнтам.

В аналізі останніх тенденцій на 2020 рік, більшість споживачів віддають перевагу стрижкам націленим на здоровий вигляд волосся і його натуральність. Зачіска виступає доповнюючим компонентом до образу. Елементи асиметрії поєднуються з футуристичними будовами конструкцій одягу і вносять в зачіску динамічність і свіжість. Рухома форма і спокусливий колір – поширений вибір для зачіски в повсякдення. М'які, але при цьому точні контури стрижки дозволяють створити образ сучасного клієнта. [8]

Колористи пропонують зробити ставку на два універсальних відтінка блонд і теплий відтінок бурштину.

У одязі трапилося повернення і адаптація вже існуючих фасонів і конструкцій, розвиток форм костюма підпорядковуються різним принципам трансформації. Для стилістів в цьому сезоні актуальність займає жіночність - це локони, злегка розпатлані пасма бобу і густий чубчик.

Всесвітньо відомі кутюр'є відгукнулися на нові віяння почавши випускати модний і зручний спортивний одяг зі своїми логотипами Спортивному напрямку в моді відповідають зачіски з графічними лініями симетричними чубчиками, короткі стрижки, ретельно укладені засобами для стайлінгу. Індивідуальність підкреслюється геометрією і забарвленням.

Цієї роботою я доповнюю магістерську роботу, метою якої вбачаю вирішення проблем для стиліста на сьогоднішній день в умовах постійної

реконструкції індустрії краси реалізувати свої послуги для клієнтів. Враховуючі постійні зміни, навчитися адаптувати еkleктизм в зачісках і маніюрі як окремий елемент образу, при цьому цілісно поєднувати його з мінливими тенденціями в одязі.

Моє завдання як стиліста - відчутти індивідуальні особливості людини, його настроїв і відобразити їх в зачісці. Для цього в моєму распорядженні цілий арсенал професійних виразних засобів: складна палітра фарб найнеймовірніших відтінків, стайлінгові засоби, за допомогою яких можна творить чудо з текстурою волосся і формою зачісок.

Тобто, на сучасному етапі розвитку індустрії моди, еkleктизм набув все більшого застосування в сфері професіоналів моди та зайняв місце альтернативного напрямку мінімалізму, також поширеного серед масових споживачів. Незважаючи на критику, він також тепер не пов'язується з проявами відсутності смаку: бо вбрання, сформоване в душі еkleктизму, виглядає гармонійно, образно, але в той же час не відповідає класичним канонам і правилам.

Отже, основа еkleктизму в моді – поєднання непоєднуваного. Розвиваючись і виявляючись в різних сферах індустрії моди, еkleктика істотно вплинула на формування багатьох напрямів розробки модних стилів: disco, ethno, boho і багато інших.

Найбільш сприйнятливим до впливу еkleктики виявився напрям casual (головна риса такого одягу – поєднання одночасно в одному комплекті або ансамблі різних за стилем, призначенням, комплектацією предметів різних за фактурою та декоративно-колеристичним оформленням).

Деякі кутюр'є Високої моди та дизайнери, що працюють в сегменті pret-porte (Blumarine, Donna Karan, Marc Jacobs, Todd Oldham, Michael Kors, Anna Sui й інші відомі дизайнери «марок-концепцій» і торгових марок сучасної індустрії моди), у власних думках зізнаються, що для них притаманно створювати модні образи в рамках еkleктизму ґрунтуючись на певних

джерелах натхнення: історичних і художніх стилях, національних традиціях та тенденціях сучасного мистецтва, культурі ХХ століття.[10]

Звернула увагу й на приклади конкретних людей – акторів, співаків, політичних діячів, які у створенні власних образів відображали еkleктичні тенденції сучасності, та буди своєрідними авторитетами, прикладами, «іконами стилю», що викликали бажання повторювати їх «модну поведінку». Серед таких прикладів можна назвати Майкла Джексона, Маргарет Тетчер, принцесу Діану.

Отже, за допомогою застосування принципів еkleктизму в дизайні зачіски і одягу, можливо спроектувати індивідуальний і унікальний образ, якій завжди створюватиме переваги для ідентифікації свого носія в суспільстві.

При цьому, якщо спроектований образ органічний і привабливий, його автор або носій можуть опинитися серед кумирів масового споживача або серед законодавців моди, останнім часом навіть з явилася новий соціальний прошарок – модні блогери, які зазвичай стають законодавцями моди.

Проте, всупереч зовнішньої строкатості і невимушеності, створювати моду в еkleктичному стилі не просто, бо гармонійно суміщати несумісне може заважати відсутність правил, норм, практичних рекомендацій і методик. Тому що краса та екстравагантність не повинні виглядати комічно.

Таким чином, в створенні еkleктичних образів можна сформулювати такі головні правила: вміння комбінувати, за якоюсь ознакою – колір, фактура, форма, поєднання з кольором очей, волосся, макіяжем.

Вміння поєднувати різні епохи; фактури (наприклад, легке;з важким, темне волосся з світлими пасмами,прозоре з непрозорим, гладке з рельєфним); вміння використовувати яскраві кольори; вміння додавати новий стиль та нові елементи стилю (аксесуари несподіваного кольору та незвичайної форми) за допомогою двох та більше стилів або їх елементів.

Висновки. На основі результатів проведеного дослідження визначили, що еkleктизм як метод і засіб розробки модного образу як індивідуального

стилю людини набирає популярності, і незабаром має всі шанси стати домінуючим принципом формування модних тенденцій в індустрії моди. Прийоми еkleктики широко застосовуються в розробці, реалізації і презентації модних тенденцій і модних об'єктів.

Крім того еkleктизм активно проникає в систему розробки не тільки одягу масового виробництва, розширюючи можливості проектування одиничних предметів одягу як продуктів індустрії моди для подальшої комбінаторної комплектації в умовах споживання, але й доповнює і ідеалізує ринок б'юті індустрії.

На наш погляд, недостатньо розробленими на сьогодні є застосування на практиці розробки цілісного луку на подіумі з використанням еkleктизму, так як сутність зовнішності моделей для презентації одягу спростовують до носія. І дуже рідко у новий час можна прослідити в подіумних зачісках самостійний характер, замість цього вона буде виступати доповненням до одягу. Проте, це питання має підвищене значення, особливо в контексті тенденцій до індивідуалізації моди, що постійно змінюються.

Список використаних джерел:

1. Советский энциклопедический словарь / Гл.ред. А.М. Прохоров. Изд.3-е. – М.: Сов. энциклопедия, 1985. – 1600с.: ил.
2. Лагода О. Визуальные коммуникации в репрезентации моды / О.Лагода [Эл. ресурс] // Режим доступа: <http://gisap.eu/ru/node/14345>
3. Чуприна Н.В., Остапенко Т.М., Київський національний університет технологій та дизайну. Еkleктизм як засіб формування модних тенденцій в сучасній індустрії моди.
4. Косарева Е.А. Мода. XX век. Развитие модных форм костюма / Е.А. Косарева. – СПб.: Издательство «Петербургский институт печати», 2006. – 468 с.: ил.
5. Латур А. Волшебники парижской моды / А. Латур. – М.: Этерна, 2012. – 424с.: ил.

6. Блэкмен К. 100 лет моды / К. Блэкмен. – М.: КоЛибри, 2013. – 400с.: ил.
7. Мода и стиль / ред. коллегия: М.Аксенова, Т. Евсева, А. Чернова и др. – М.: Мир энциклопедий Аванта+, 2007. – 480 с.: ил.
8. Чуприна Н.В. Анализ распространения модных тенденций в современной индустрии моды / Н.В. Чуприна // В мире науки и искусства: вопросы филологии, искусствоведения и культурологии: Сб.статей по материалам XXXII Междунар. научн.-практ. конференции. – Новосибирск, 2014. – с. 202 – 208
9. Эkleктика – модный стиль в одежде [Эл. ресурс] // Режим доступа: <http://partka.com/eklektika-modnyiy-stil-v-odezhde/>
10. Высокая мода/BookenersBooker/ Киев «Букер и Букер» Высокая мода: Создай свой образ/2011. – 184с.